

ناشر مرکز تحقیقات طب سنتی و مفردات پزشکی

تالیف: علی بن ربن طبری

کتاب فردوس الحکمه نخستین کتاب تدوین شده در دانش پزشکی دوران شکوفایی تاریخ اسلام است. تبری آن را در هفت نوع در سی گفتار و گفتارها در سیصد بخش گرد آورده است. این کتاب دربرگیرنده رشته‌های گوناگونی است که در پزشکی کهن زیرمجموعه‌ی آن بودند، گسترش این رشته‌ها در روزگار ما به اندازه‌ای است که هر کدام آنها دانشی جداگانه و گسترش یافته است. بخش‌های مختلف این کتاب شامل:

حکمت طبیعی، اقلیم‌شناسی و کیهان‌شناسی و هیئت و نجوم، تاریخ تکامل، کالبدشناسی یا آناتومی (که این بخش بسیار نارسا و اندک است)، کارکرد اندام‌ها، آسیب‌شناسی، شناسایی بیماری‌ها سپس درمان هر کدام، روانشناسی، بهداشت و راه‌های پیشگیری از بیماری‌ها، علم تغذیه، شناسایی مزه‌ها، بازگو کردن ارزش مواد خوراکی، و شیوه به کاربردن هر کدام آنها از نظر چگونگی، دانش داروشناسی و داروسازی که در برگزیده داروهای تکی (گیاهی، کانی، جانوری) و داروهای ترکیبی است. بخش‌های وردگونه و جادوگرانه و خرافاتی نیز در جای جای کتاب به چشم می‌خورد که بیشتر وردها عبری و از آیین یهودیان است.

در انتها این منبع دارای ۱۰ نمایه میباشد: نمایه کسان، نمایه کتاب‌ها، نمایه جاها، نمایه بیماری‌ها، نمایه داروهای تکی، نمایه داروهای ترکیبی، نمایه جانوران، نمایه خوراکی‌ها، نمایه اندازه‌ها و پیمانها و نمایه گروه‌ها.

فردوس الحکمه

بحر المنافع و شمس الآداب
“علی فرزند ربن تبری” سهل تبری

پژوهش و برگردان
دکتر علی نقی منزوی
دکتر محمد ابراهیم ذاکر

مرکز تحقیقات طب سنتی و مفردات پزشکی
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی